

Ց ՈՒ Ց ՈՒ Մ Ն Ե Ր ԱՇԽԱՏՈՒԺԻ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԱԹԵՐԹԵՐԻ ԼՐԱՑՄԱՆ

ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ ԱՆՑԿԱՑՄԱՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐԸ

Հետազոտությունն իրականացվելու է տնային տնտեսություններում (S/S) հետևյալ գործիքների միջոցով.

- S/S (հիմնական և պահուստային) ցանկ, ընտրանքի հաշվետվություն (այսուհետ՝ S/S ցանկ).
- Աշխատուժի հետազոտության հարցաթերթ №1. (ԲԱԺԻՆ Ա-Բ).
- Աշխատուժի հետազոտության հարցաթերթ №2. (ԲԱԺԻՆ Գ-Զ)

ՀԱՐՑԱԶՐՈՒՅՑԻ ԱՆՑԿԱՑՄԱՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐԸ

Հարցազրուցավարը պարտավոր է.

▪ S/S այցի ժամանակ ներկայանալուց հետո, բացատրել այցի նպատակը՝ անհրաժեշտության դեպքում պատասխանելով այցելությանն առնչվող հարցերին:

▪ Հարցաթերթում առաջադրված հարցերի պատասխանները պետք է ուղղակիորեն ստացվեն անմիջապես հարցվողից, տարբեր պատճառներով նրա հետ հարցազրույց վարելու անհնարինության դեպքում՝ S/S չափահաս այն անդամից, ով կկարողանա սպառիչ պատասխան տալ հարցերին, այլապես պետք է ճշտել այն օրը և ժամը, երբ հարցվողը տանը կլինի և կկարողանա մասնակցել հարցմանը:

▪ Հարցերն ուղղել հարցվողին ճիշտ այնպես, ինչպես գրված են հարցաթերթում և չմեկնաբանել.

▪ Հարցաթերթը լրացնելիս, անվերապահորեն հետևել հարցերի ճիշտ հաջորդականությանը՝ ուշադրություն դարձնելով.

○ հարցից և դրա հնարավոր պատասխան(ներ)ից հետո դրված սլաքին, անցմանը, որոնք ցույց են տալիս, թե ընտրված պատասխանից հետո հաջորդ ո՞ր հարցին պետք է անցնել: Սլաքի բացակայության դեպքում անհրաժեշտ է անցնել անմիջապես հաջորդ հարցին.

○ հարցազրուցավարին ուղղված **հաստուկ** հրահանգներին.

○ փակագծերով և (կամ) շեղատառերով գրառումներին:

▪ Հարցաթերթը լրացնել ընթեռնելի ձեռագրով և առանց հապավումների.

▪ Հարցի հնարավոր պատասխաններից «այլ (*նշել*)» տարբերակն ընտրելու դեպքում՝ պատասխանը նշել նաև բառերով.

▪ Ուշադրություն դարձնել այն հարցերին, որոնք թույլ են տալիս գրանցել երկու պատասխան, մնացած դեպքերում նշել միայն մեկ պատասխան.

▪ Միսլ լրացնելու դեպքում ջնջել զծիկով և նշել ճիշտ պատասխանը.

▪ Հարցազրույցն ավարտելուց հետո շնորհակալություն հայտնել:

Տ/Տ (ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԵՎ ՊԱՀՈՒՍՏԱՅԻՆ) ՑԱՆԿ, ԸՆՏՐԱՆՔԻ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

1. Ընտրանքի հաշվետվությունը բաղկացած է Տ/Տ -ների **հիմնական** և **պահուստային** հասցեներից: Հիմնական հասցեների յուրաքանչյուր Տ/Տ դիմաց պետք է լրացնել «Որոնման արդյունքների» հնարավոր **9** հուշումներից մեկը՝ անկախ Տ/Տ -ում հարցում անցկացնելու հանգամանքից: Դրանք են.

1. կայացած հարցում
2. փակ դուռ՝ Տ/Տ-ն հասանելի չէ ՀՀ-ում
3. փակ դուռ՝ Տ/Տ-ն արտերկրում է
4. հասցեն չի գտնվել / գոյություն չունի
5. հասցեն օգտագործվում է այլ նպատակով
6. Տ/Տ մերժում
7. կացարանի (բնակարան, տուն) մուտքը սահմանափակ է
8. հայերեն հարցումը հնարավոր չէ
9. չկայացում այլ պատճառով (նշել):

2. Տ/Տ-ում **հարցումը** (հարցազրույցը) **կայացած է** համարվում, եթե.

- լրացվել է հարցաթերթեր №1-ը (ԲԱԺԻՆ Ա-Բ) և №2-ը (ԲԱԺԻՆ Գ-Զ)՝ ըստ սահմանված կարգի.
- լրացվել է միայն հարցաթերթ №1-ը, որովհետև Տ/Տ-ն բաղկացած է միայն **մինչև 15** տարեկան և (կամ) 75 տարեկանից բարձր տարիքի անձ(անց)ից.

3. Տ/Տ -ում **հարցումը կայացած չի** համարվում, եթե Տ/Տ հետ հնարավոր չի եղել կապ հաստատել **2.-9.** կետերում նշված պատճառներից որևէ մեկով:

▪ Տ/Տ-ում հարցում չկայանալու վերը թվարկված յուրաքանչյուր դեպքում անհրաժեշտ է Տ/Տ-ն փոխարինել պահուստային ընտրանքից՝ հարցաթերթեր №1-ի և №2-ի վերևի աջ անկյունում նշելով, օրինակ, «Պ-15», որտեղ Պ-ն նշանակում է «պահուստ», իսկ 15-ը պահուստային հասցեի Տ/Տ համարն է, **որը նույնական է հիմնական հասցեի Տ/Տ համարի հետ:**

ԱՇԽԱՏՈՒԺԻ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԱԹԵՐԹ №1
ԲԱԺԻՆ Ա.-Բ. (այսուհետ՝ հարցաթերթ №1.)

4. Յուրաքանչյուր Տ/Տ-ում նախատեսված է լրացնել մեկ հարցաթերթ №1:

5. **ԲԱԺԻՆ Ա. ՏԻՏՂՈՍԱԹԵՐԹ**

▪ **21.- 25.-**ը լրացնել Տ/Տ ցուցակից:

*Պահուստային հասցեից օգտվելու դեպքում ՀՀ-ում պետք է նշել **հիմնական ընտրանքի Տ/Տ համարը, որը կարող է տարբերվել կետ 3. ենթակետում նշված պահուստային ընտրանքի Տ/Տ համարից:***

- **26.-**ը լրացնել երկու նիշով (օրինակ՝ 02, 06 և այլն).
- **27.-**ը լրացնել Բաժին Բ-ն լրացնելուց հետո՝ սյուն **9-**ից,
- **28.-**ն լրացնել Բաժին Գ-ում լրացված անդամների թվին համապատասխան:

6. **ԲԱԺԻՆ Բ. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ**

▪ **սյուն 10-14-**ում, **17-20-**ում գրանցել տեղեկություններ Տ/Տ բոլոր անդամների վերաբերյալ՝ անկախ տարիքից:

Այն դեպքում, երբ հարցվողը չի կարողանա պատասխանել սյուն 5 - 6 հարցերին (ծննդյան ամիս, տարեթիվ), տարեթիվը պետք է նշել մոտավորապես, իսկ ծննդյան ամիսը՝ 01 կամ 06:

▪ սյուն 15-ը լրացնել՝ սկսած 6 տարեկանից՝ ուշադրություն դարձնելով S/S անդամի **տարիքային և կրթական մակարդակի հնարավոր համապատասխանությանը**: Այսպես.

Կրթական մակարդակ	Տարիք
1. գրաճանաչ չէ	6 տարեկան և բարձր
2. չունի տարրական	6 տարեկան և բարձր
3. տարրական ընդհանուր	9 և բարձր
4. հիմնական	14 և բարձր
5. միջնակարգ	16 և բարձր
6. նախամասնագիտական (արհեստագործական)	18 և բարձր
7. միջին մասնագիտական	18 և բարձր
8. բարձրագույն (բակալավրիատ, դիպլոմավորված մասնագետ)	20 և բարձր
9. հետբուհական (ասպիրանտուրա, ինտերնատուրա, օրդինատուրա, դոկտորանտուրա)	22 և բարձր

- սյուն 16-ում հարցումը կատարել՝ սկսած **15 տարեկանից**:

ԱՇԽԱՏՈՒԺԻ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԱԹԵՐԹ №2

ԲԱԺԻՆ Գ.-Զ. (այսուհետ՝ հարցաթերթ №2.)

7. Հարցաթերթ №2-ը **լրացվում է S/S 15-75 (ներառյալ)** տարեկան յուրաքանչյուր անդամի համար:

8. Հարցաթերթ №2-ը **չի լրացվում**.

- օտարերկրյա քաղաքացիներ համար, ովքեր տվյալ S/S-ում սովորաբար չեն բնակվում,
- տվյալ S/S-ում ժամանակավորապես բնակվողների (մինչև 3 (ներառյալ) ամիս),
- տվյալ S/S-ից բացակայողների (3 ամիս և ավելի) համար, **բացառությամբ** բանակում գտնվող ժամկետային զինծառայողների:

9. Հարցաթերթեր №1-ի և №2-ի միջև կապն ապահովելու համար **անհրաժեշտ է Բաժին Գ-ում**.

- «Հարցաթերթի համարը»-ը և «Մարզը» լրացնել Բաժին Ա. «Տիտղոսաթերթից».
- Հարցվող անդամի հերթական համարը (Z/Z) լրացնել Բաժին Բ. սյուն 1-ում գրանցված անդամի հերթական համարին համապատասխան.

10. Հարցաթերթի մեկ օրինակը նախատեսված է լրացնել առավելագույնը 5 անդամի համար:

Միննույն տնտեսությունում 5 անդամից ավելի լինելու դեպքում, լրացնել լրացուցիչ հարցաթերթ №2.՝ համարակալելով ա), բ) և այլն՝ նույնական լրացնելով «Հարցաթերթի №2»-ը և «Մարզը»:
S/S որևէ անդամի պատասխանի հրաժարման դեպքում, իր սյան համապատասխան տողում նշել «99»:

11. **Հետազոտվող ժամանակաշրջանը** հարցմանը նախորդող օրացուցային շաբաթն է (երկուշաբթի օրվանից մինչև կիրակի օրը ներառյալ):

12. Հարցաթերթ №2-ի հարցերը վերաբերում են հարցվողի Հայաստանում իրականացվող աշխատանքային գործունեությանը:

13. Հարցերի զգալի մասի համար նախատեսված են հնարավոր պատասխաններ: Հարցվողի կողմից տրված պատասխանը պետք է նշել իր սյան համապատասխան տողում՝ ընտրված պատասխանի **թվային կոդին** համապատասխան:

14. Հարցաթերթում կան հարցեր, որոնք պահանջում են.

○ տեքստային պատասխաններ՝ հարցեր 5, 6, 7, 25, 26, 54, 55, և 56.

○ թվային պատասխաններ (չշփոթել թվային կոդի հետ)՝ հարցեր 13, 14, 31, 32, 38, և 39:

15. **ԲԱԺԻՆ Գ. ԶԲԱՂՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ**

▪ **21. ա) - է)** հարցերը խիստ կարևոր են, որոնց նպատակն է պարզել հարցվողի աշխատանքային գործունեությամբ զբաղվածությունն անցած օրացուցային շաբաթվա ընթացքում, նույնիսկ, եթե այդ աշխատանքի կատարման վրա ծախսվել է ընդամենը **մեկ ժամ**: Այս հարցում նշված են աշխատանք / զբաղվածություն համարվող գործունեության այնպիսի տեսակներ, որոնք հարցվողը, սովորաբար, աշխատանք չի համարում:

▪ **22.**-ը լրացվում է այն անձանց համար, ովքեր, թեև Հ1. ա)- է)-ում պատասխանել են «Ոչ», սակայն ունեցել են վարձատրվող աշխատանք կամ սեփական գործ, որից տարբեր պատճառներով ժամանակավորապես բացակայել են և **անպայման կվերադառնան** իրենց աշխատանքին.

▪ **23., 24.**-ի նպատակն է պարզել անցած շաբաթվա ընթացքում հարցվողի աշխատանքից / գործունեությունից բացակայելու հիմնական պատճառը և տևողությունը:

▪ **Ջրադրված չի համարվում անձն, ով.**

○ զբաղված է եղել իր տնային կամ գյուղացիական տնտեսությունում, արտադրված արտադրանքը նախատեսված է եղել **բացառապես սեփական սպառման համար և արտադրված արտադրանքը նշանակալի մասնաբաժին չի ունեցել տնային տնտեսության սպառման մեջ.**

○ զբաղվել է սեփական տան, բնակարանի մասնակի շինարարությամբ կամ վերանորոգմամբ.

○ վարել է **իր սեփական** տնային տնտեսությունը (օրինակ՝ տան մաքրում, ճաշի պատրաստում, ընտանիքի անդամի խնամք և այլն).

○ զբաղվել է մուրացկանությամբ, գողությամբ:

16. **ԲԱԺԻՆ Դ. ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ, ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ**

▪ **Մեկից ավելի աշխատանք, գործունեություն ունենալու դեպքում հիմնական է համարվում այն աշխատանքը, գործունեությունը, որտեղ հարցվողը շաբաթվա ընթացքում սովորաբար աշխատում է առավելագույն ժամեր:**

▪ **25.- 27.**-ի պատասխանները նկարագրել հնարավորինս մանրամասն՝ այնպես, որ կողավորողը կարողանա ծածկագրել դրանք (օրինակները տե՛ս հարցաթերթում):

17. **25.**- ում նշվում է հարցվողի հիմնական զբաղմունքի, պաշտոնի անվանումը, աշխատանքից բխող պարտականությունների, խնդիրների նկարագրությունը: Օրինակ, նշել ոչ թե ուսուցիչ, այլ՝ ավագ դպրոցի կամ հիմնական դպրոցի ուսուցիչ և այլն:

▪ **Չի կարելի գրել**, օրինակ՝ «վարիչ», «մեքենավար», «օպերատոր» և այլն: Պաշտոնի անվանումը պետք է նշել հետևյալ կերպ. «գրադարանի վարիչ», «մանկապարտեզի վարիչ», «էլեկտրաքարշի մեքենավար», «համակարգչի օպերատոր» և այլն:

▪ Այն դեպքում, երբ պաշտոնի անվանումը, օրինակ «առաջին կարգի մասնագետ», թույլ չի տալիս անմիջապես որոշել զբաղմունքը, անհրաժեշտ է համառոտ բնութագրել կատարած աշխատանքը՝ «տեղեկատվության հավաքագրում, մշակում» և այլն:

▪ Եթե հարցվողը վարում է գյուղացիական տնտեսություն և զբաղված է գյուղատնտեսական մթերքի արտադրությամբ և վաճառքով, ապա պետք է նշել, օրինակ, «զբաղված՝ դաշտային և բոստանային մշակաբույսերի աճեցմամբ», կամ «զբաղված՝ թռչնի մսի և ձվի արտադրությամբ» և այլն: Եթե հարցվողը կատարել է գյուղատնտեսական տարբեր աշխատանքներ և դրանք հնարավոր չէ միմյանցից հստակ սահմանագատել, ապա պետք է նշել «զբաղված բուսաբուծությամբ» կամ «զբաղված անասնաբուծությամբ» կամ «զբաղված բուսաբուծությամբ և անասնաբուծությամբ» և այլն:

▪ Անհատական հիմունքներով, ինքնուրույն աշխատող անձանց համար նշել արհեստի, մասնագիտության անվանումը, օրինակ «կոշկակար», «լուսանկարիչ», «ատամնաբույժ», «նկարիչ» և այլն:

18. **26.**-ում հարցվողի աշխատավայրի գործունեության հիմնական տեսակը նշել մանրամասն, առանց կրճատումների և հապավումների.

▪ «**Գործունեության հիմնական տեսակը**» նշելիս, եթե հարցվողն աշխատել է միաժամանակ մի քանի գործունեություն իրականացնող կազմակերպությունում, ապա հիմնական տեսակը պետք է նշել այն ստորաբաժանման գործունեությունը, որում նա զբաղված է (աշխատում է):

▪ Այն դեպքում, երբ հարցվողն ինքը տվյալ կազմակերպության գործատուն է, պետք է նշել գործունեության այն տեսակը, որի հասույթը ամենամեծն է ընդհանուրի մեջ, կամ՝ որն ինքը կհամարի հիմնական:

▪ Եթե հարցվողը զբաղվել է մասնավոր անձի բնակարանի մաքրությամբ կամ երեխայի, հիվանդի խնամքով և այլն, ապա գործունեության տեսակը նշել՝ «տնային ծառայություններ» կամ «մասնավոր S/S սպասարկում»:

▪ Եթե հարցվողն առանձին քաղաքացու մոտ կատարել է վարձու աշխատանք, ապա նշել տնտեսական գործունեության համապատասխան տեսակը: Օրինակ՝ շուկայում մանրածախ առևտրով զբաղված վաճառողի համար նշվում է «մանրածախ առևտուր շուկայում»:

▪ Գյուղացիական տնտեսությունում զբաղվածների համար նշել, օրինակ՝ «բանջարաբոստանային մշակաբույսերի աճեցում», «անասնապահական կամ անասնաբուծական մթերքների արտադրություն» կամ «բուսաբուծություն և անասնապահություն» և այլն:

▪ **Չի կարելի գրել**, օրինակ.

○ «կրթություն», «առողջապահություն», «առևտուր» և այլն.

○ «Էս Թի Փի» ՍՊԸ, «ՀՀ ԱՆ», և այլն. վերջիններս կարող են լինել հավելյալ, բայց ոչ բավարար

տեղեկատվություն:

19. **27.**-ում գրանցել հարցվողի մասնագիտության / որակավորման անվանումը նրա հիմնական աշխատավայրում:

▪ Հարցվողի մասնագիտությունը /որակավորումը նշելիս, առավելապես հարկ է հիմնվել ուսումնական հաստատության կողմից ստացված վկայականի (դիպլոմի), դրա բացակայության դեպքում՝ պրակտիկ գործունեությամբ ձեռք բերված մասնագիտության հիման վրա, չունենալու դեպքում՝ նշել 1:

20. **28.** - ը նշելու համար առաջնորդվել հետևյալ սահմանումներով.

▪ **Վարձու աշխատողն** անձն է, ով աշխատում է գործատուի հետ կնքած պայմանագրի, աշխատանքի ընդունվելու հրամանի կամ ձեռք բերված որոշակի գրավոր կամ բանավոր համաձայնության հիման վրա և ստանում է դրամական և (կամ) բնախրային փոխհատուցում՝ աշխատավարձ:

▪ **Գործատուն** անձն է, ով ինքնուրույն կամ մեկ կամ մի քանի գործընկերների հետ միասին ղեկավարում է սեփական կազմակերպությունը (բիզնեսը) և աշխատանքների համար մշտապես վարձում է մեկ և ավելի աշխատողներ:

Տնօրենը, կառավարիչը կամ այլ ղեկավար պաշտոն զբաղեցնող անձն, ով ստանում է աշխատավարձ և ոչ թե եկամուտ գործունեությունից, համարվում է վարձու աշխատող, թեև կարող է և հաճախ էլ կատարում է նույն գործառնություններն, ինչ գործատուն:

▪ **Ինքնագրադված** անձն է, ով զբաղված է եկամտաբեր գործունեությամբ ինքնուրույնաբար՝ առանց աշխատողների ներգրավման կամ եթե նույնիսկ ներգրավում է աշխատողներ, այն չի կրում մշտական բնույթ (օրինակ, գյուղացիական տնտեսություն վարող անձը սեզոնային աշխատանքների համար կարող է որոշակի աշխատանքներ կատարելու համար խիստ կարճ ժամանակով ներգրավել վարձու աշխատուժ):

Եթե սեփական գործ ունեցող քաղաքացին աշխատում է առանց վարձու աշխատանքի ներգրավման (նրա հետ աշխատում են միայն ընտանիքի անդամները, որոնց համար սահմանված չէ աշխատավարձ), ապա նա համարվում է ինքնագրադված:

▪ **Առանց վարձատրության աշխատող ընտանիքի անդամն** անձն է, ով աշխատում է ընտանիքի կամ S/S անդամին (ազգականին, բարեկամին) պատկանող ընտանեկան կազմակերպությունում (տնտեսությունում) օժանդակելու, օգնելու նպատակով և չի ստանում դրամական և (կամ) բնաիրային փոխհատուցում:

S/S ինքնագրադված անդամին օգնող, օժանդակող ընտանիքի մյուս անդամները համարվում են ոչ թե ինքնագրադված, այլ առանց վարձատրության աշխատող ընտանիքի անդամ, եթե զբաղվել են միննույն գործունեությամբ:

Օրինակ՝ Եթե S/S անդամներից մեկը հիմնականում զբաղվում է անասնապահությամբ, իսկ մյուսը՝ դաշտային և բոստանային մշակաբույսերի աճեցմամբ, երկուսի համար էլ զբաղվածության կարգավիճակը կնշվի «ինքնագրադված՝ գյուղացիական տնտեսությունում»-ին համապատասխանող կոդը՝ «4»: Եթե երկուսն էլ զբաղվում են անասնապահությամբ/անասունների խնամքով, պայմանականորեն մեկի զբաղվածության կարգավիճակի կոդը կնշվի «4», մյուսինը՝ «առանց վարձատրության աշխատող ընտանիքի անդամին» համապատասխանող կոդը՝ «6»:

▪ **Արտադրական, սպառողական կոոպերատիվի անդամն անձն է, ով կոոպերատիվի ակտիվ (աշխատող)** անդամ է, մյուս անդամների հետ հավասար իրավունքներով մասնակցում է արտադրության կազմակերպմանը, արտադրանքի իրացմանը, կազմակերպության եկամուտների բաշխման հետ կապված հարցերի լուծմանը:

Կոոպերատիվում վարձու աշխատանքով զբաղված անձը չի համարվում արտադրական / սպառողական կոոպերատիվի անդամ:

21. **Հ9.**-ի նպատակն է պարզել հարցվողի ներկա աշխատանքում օրենսդրությամբ սահմանված և (կամ) գործատուի կողմից տրվող սոցիալական երաշխիքներից և արտոնություններից օգտվելու փաստերը և (կամ) **օգտվելու պոտենցիալ հնարավորությունները:**

▪ Թվարկված երաշխիքներից յուրաքանչյուրի համար պատասխանող անդամի սյան համապատասխան տողում պարտադիր է նշել հնարավոր երեք պատասխաններից որևէ մեկը:

▪ «հղիության / մինչև 3 տարեկան երեխայի խնամքի արձակուրդ» և «երեխայի խնամքի հնարավորություններ» արտոնությունները պետք է նշել՝ անկախ հարցվողի սեռից և տարիքից:

22. **Հ14.**-ում նշվում է հարցվողի աշխատանքից / գործունեությունից **վերջին ամսում** ստացած աշխատավարձի կամ եկամտի չափը, իսկ հետագոտվող շաբաթում աշխատանքից ժամանակավորապես բացակայողների դեպքում՝ **նախորդող ամսում** ստացածը:

▪ Դրամական աշխատավարձի չափը պետք է նշել առձեռն ստացվածը:

▪ Բնաիրային աշխատավարձի / եկամտի չափն անհրաժեշտ է գնահատել դրամական արժեքով՝ ելնելով տվյալ ժամանակատվածի շուկայական գներից:

▪ **Եթե ապրանքը / ծառայությունն իրացվել է, սակայն դեռևս չի փոխհատուցվել դրամական կամ բնաիրային տեսքով, պետք է նշել ակնկալվող գումարի չափը՝ այն ստանալու երաշխիքի առկայության դեպքում:**

▪ Աշխատավարձը / եկամուտը «դրամական» և «բնաիրային» տողերի դիմաց նշվում է «0»՝ հետևյալ դեպքերում.

○ վերջին ամսում տարբեր պատճառներով դրա բացակայության դեպքում, օրինակ՝ աշխատանքի նոր ընդունվելու կամ գործատուի ժամանակավորապես անվճարունակ լինելու դեպքում և այլն.

○ առանց վարձատրության աշխատող ընտանիքի անդամի դեպքում.

○ սեփական բնակարանի, տան կամ սեփական բիզնեսի համար շինարարության, կապիտալ վերանորոգման դեպքում:

23. **Հ16.**-ում նշվում է այն ժամանակահատվածը, որի համար ստացվել է (կամ ակնկալվում է ստանալ) **Հ14.**-ում կամ **Հ15.**-ում նշված աշխատավարձը/եկամուտը:

Եթե գյուղատնտեսական գործունեությամբ զբաղված հարցվողը, օրինակ՝ խաղող արտադրողը, հետազոտվող ժամանակահատվածում ամբողջությամբ իրացրել է բերքը և դրամական եկամուտը ստացել է միանվագ (նաև բնաիրային փոխանակումը), ապա պետք է ճշգրիտ նշի զբաղվածության այն ժամանակատվածը, որի ընթացքում ստեղծվել է արդյունքը, օրինակ՝ «վեց ամսվա»:

24. **Հ.18**-ը բնութագրում է հարցվողի ունեցած աշխատանքի/գործունեության կայունությունը՝ աշխատանքը մշտական է/անժամկետ, ժամանակավոր թե սեզոնային, պատահական է թե միանգամյա՝ կապված որոշակի պայմանների առկայության հետ:

▪ **Մշտական / անժամկետ** է համարվում այն աշխատանքը, որի ավարտի ժամկետ առկա չէ:

Եթե հարցվողն ունի աշխատանք, որն իրականացնում է պարբերաբար և նույն գործատուի մոտ, բայց ամսվա, եռամսյակի մեջ մեկ անգամ, ապա դա համարվում է մշտական աշխատանք: Օրինակ, եթե հարցվողը հաշվապահ է և եռամսյակը մեկ որևէ կազմակերպության համար կազմում է հաշվետվություններ, ապա նրա աշխատանքը համարվում է մշտական:

***Փորձաշրջանում** գտնվող հարցվողի աշխատանքը համարվում է մշտական, եթե դրա ավարտից հետո պայմանագիրն ավտոմատ չի դադարեցվում, հակառակ դեպքում այն համարվում է ժամանակավոր:*

▪ **Ժամանակավոր** է համարվում այն աշխատանքը, որի դեպքում.

○ առկա է / սահմանված է աշխատանքի /գործունեության ավարտի ժամկետ.

○ հարցվողը ժամանակավորապես փոխարինում է մշտական / անժամկետ պայմանագրով աշխատողին (օրինակ, մինչև 3 տարեկան երեխայի խնամքի արձակուրդում գտնվողին):

Այն դեպքում, երբ հարցվողի աշխատանքային պայմանագիրը գործատուն պարբերաբար նորացնում է, օրինակ՝ տարեկան մեկ անգամ, հարցվողն ինքը պետք է գնահատի՝ իր ունեցած աշխատանքը մշտական է, թե ժամանակավոր:

▪ **Սեզոնային** է համարվում այն աշխատանքը, որը բնակլիմայական պայմանների պատճառով կատարվում է ոչ թե ամբողջ տարին, այլ ութ ամիսը չգերազանցող ժամանակահատվածում:

▪ **Պատահական / միանգամյա** համարվում է այն աշխատանքը, որն իր բնույթով կանոնավոր չէ, կատարվում է պատվիրատուի առկայության դեպքում և իր բնույթով կարճաժամկետ է. կարող է տևել ժամ(եր), օր(եր) (օրինակ, միայն տոն օրերին իրականացվող առևտուր, միանգամյա բնույթ կրող բեռնափոխադրում և այլն):

25. **Հ.21**-ը վերաբերում է ոչ թե հետազոտվող շաբաթվա, այլ **սովորաբար** (օրինակ՝ նախորդ մեկ ամսվա) **բնորոշ** իրավիճակին: Չկա հստակ սահմանում. հարցվողն ինքն է որոշում իր աշխատանքի բնույթն ըստ աշխատանքային օրվա տևողության:

26. **Ե.38.**-ը և **Ե.39.**-ը վերաբերում են ինչպես հիմնական, այնպես էլ լրացուցիչ՝ երկրորդ աշխատանքին / գործունեությանը:

27. **Ե.38.**-ում պետք է նշել հետազոտությանը նախորդող **վերջին ամսում սովորաբար** աշխատած **շաբաթական ժամերի քանակը:**

28. **Ե.39.**-ում պետք է նշել **հետազոտվող շաբաթվա ընթացքում փաստացի** աշխատած ժամերի քանակը: Եթե հարցվողը շաբաթվա ընթացքում հիմնական կամ երկրորդ աշխատանքում ոչ մի ժամ չի աշխատել, ապա անհրաժեշտ է կատարել “0” նշում ժամերի համար հատկացված վանդակում և ստուգել Գ3-ում պատասխանի առկայությունը:

29. **Ե.39. հարցից հետո նշված պայմանները ստուգելուց հետո միայն կարելի է անցնել համապատասխան հարցին:**

30. **ԲԱԺԻՆ Ե.** ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՇԽԱՏԱՆՔ, ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ

▪ Այս բաժնի հարցերի նպատակն է պարզել՝ հարցվողը հիմնական աշխատանքից զատ ունի՞ երկրորդ աշխատանք կամ եկամտաբեր այլ զբաղմունք:

▪ Երկրորդ աշխատանքը կարող է լինել մշտական, ժամանակավոր, սեզոնային հիմունքներով իրականացվող ցանկացած տեսակի համատեղություն, այլ աշխատանք պայմանագրով, պատահական, միանգամյա:

▪ Երկրորդ աշխատանք չեն համարվում հետևյալ դեպքերը.

○ եթե հարցվողը հիմնական աշխատանքի հետ մեկտեղ կատարել է լրացուցիչ աշխատանք հիմնական աշխատանքային ժամերին և նույն գործատուի մոտ.

○ հիմնական աշխատավայրի գործունեության բնույթով պայմանավորված աշխատանքը մի քանի կազմակերպություններում, օրինակ՝ գործուղումները:

Երկրորդ աշխատանք չի համարվում նաև աշխատանքը անձնական օժանդակ տնտեսությունում, եթե ստեղծված արդյունքը չի իրացվում տնտեսության սահմաններից դուրս:

31. **Ե.25.** հարցի համար տե՛ս սույն ցուցումների **17** կետում (հարց 25.) տրված պարզաբանումը:

32. **Ե.26.** հարցի համար տե՛ս սույն ցուցումների **18** կետում (հարց 26.) տրված պարզաբանումը:

33. **ԲԱԺԻՆ Զ.** ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԶՈՒՆԵՅՈՂ ԱՆՁԻՆՔ

▪ Այս բաժնի հարցերը տրվում են աշխատանք չունեցող անձանց և նպատակն է աշխատանք չունեցող և չփնտրող անձանց՝ տնտեսապես ոչ ակտիվ բնակչությանը, զատել գործազուրկներից:

34. **Զ.54.** հարցի համար տե՛ս սույն ցուցումների **17** կետում (հարց 25.) տրված պարզաբանումը:

35. **Զ.55.** հարցի համար տե՛ս սույն ցուցումների **18** կետում (հարց 26.) տրված պարզաբանումը:

36. **Զ.56.** հարցի տե՛ս սույն ցուցումների **19** կետում (հարց 27.) տրված պարզաբանումը: